

Het einde van de Griekse tragedie?

Amid Faljaoui

Het dossier van de Griekse overheidsfinanciën en van de speculatiegolf die de euro destabiliseerde, is een aantal weken groot nieuws geweest. Een terugblik op dit dossier.

Aan het Grieks psychodrama is op donderdag 25 maart 2010 principieel een einde gekomen. Die bewuste donderdag bereikten de regeringsleiders van de 16 landen van de eurozone immers een akkoord over het financieel vangnet voor Griekenland, een akkoord dat ook hulp van het IMF inhoudt.

De regering in Athene vond het Frans-Duitse plan volstrekt aanvaardbaar. Gelukkig maar! Jean-Claude Trichet, de voorzitter van de Europese Centrale Bank, die formeel tegen elke steun van het IMF gekant was, moest water bij de wijn doen, en juichte het akkoord toe dat op de valreep werd bereikt. Hierna vermelden we bondig wat u moet onthouden van de Europese top die op donderdag 25 maart 2010 in Brussel plaatsvond.

Wel, wie heeft nu gewonnen en wie heeft verloren bij die onderhandeling? De grote winnaar is uiteraard Griekenland zelf. De Grieken vragen en vroegen immers geen rechtstreekse financiële steun. Het enige wat ze verlangden was dat de andere landen van de eurozone – officieel – zouden beloven om bij te springen als het probleem nijpend werd. Wat de Grieken feitelijk beoogden was een duidelijke en officiële verklaring vanwege de andere landen van de eurozone dat deze nooit een ander land van de eurozone zouden laten vallen. Ze hoopten dat na een dergelijke simpele en formele verklaring de speculanten hun aanvallen op Griekenland zouden stopzetten. En dankzij de stopzetting van de speculatiegolf zou de Griekse regering eindelijk een nor-

male rente kunnen betalen op haar schuld die op de financiële markten uitstaat, en niet meer, zoals tot dusver, twee keer de interest die Duitsland betaalt, moeten ophoesten.

Dodelijke *spread*

Op het moment dat we dit schrijven is de *spread*, met name het verschil tussen de rentevoet die Duitsland betaalt (dat als het betrouwbaarste land van de eurozone wordt beschouwd) en de rentevoet die Griekenland betaalt, meer dan 3%! Het hele opzet van het akkoord is dus in de omstandigheden te voorzien waardoor de Griekse rente kan dalen. In de weken en maanden na het akkoord zullen we zien of het werkt, want Griekenland moet in 2010 de tegenwaarde van 54 miljard euro op de geldmarkt bijeen sprokelen.

De verliezer van het Griekse dossier is Jean-Claude Trichet, de voorzitter van de ECB. Tot daags voor de top in Brussel weigerde hij dat een land van de eurozone bij het IMF zou aankloppen. Waarom die weigering? Volgens Trichet zou het een blaam zijn als een land van de eurozone in het schuitje van de derdewereldlanden terecht kwam. Maar het zou ook betekenen dat het IMF recht van controle krijgt op het beheer van de eurozone. Daar de voornaamste aandeelhouder van het IMF de VS zijn, zou het er immers op neerkomen dat de VS zich met de eurozone gaat bemoeien. En dat zou meer dan vernederend zijn, volgens de voorzitter van de ECB!

Frau “Nein”

Een andere opvallende verliezer van het Griekse psychodrama is de Duitse kanselier Angela Merkel, die Griekenland niet wou bijspringen, omdat ze bang was haar landgenoten te mishagen en de eerstkomende regionale verkiezingen in mei te verliezen. Maar ook de Duitse kanselier heeft water bij de wijn moeten doen, want tot op het bot “nein” blijven herhalen, had tot de ondergang van Griekenland kunnen leiden, waarna de speculatie zich tegen Portugal of Spanje had kunnen keren. Maar opgelet: Angela Merkel is slechts een “schijnbare” verliezer van deze Europese top. Want herlees het officieel communiqué van Brussel maar eens goed. Daarin staat duidelijk aangegeven dat voor de organisatie van het financieel vangnet voor Griekenland, het *unanieme* akkoord van alle landen van de eurozone vereist is. Met andere woorden: Duitsland behoudt zich steeds het recht voor om “nein” te zeggen, als de dag komt dat het vindt dat de Griekse regering niet het nodige gedaan heeft om haar overheidsfinanciën weer in evenwicht te brengen. De saga van de Griekse schuld kan dus elk moment weer oplaaien.

De angst van de FED

Ondertussen zijn het niet alleen de Europeanen die weer opgelucht kunnen ademen. De Griekse crisis heeft ook de Amerikanen bang gemaakt. Een topman van de Amerikaanse Centrale Bank verklaarde zelfs dat deze crisis “de economie van de Verenigde Staten rechtstreeks zou kunnen ver-

storen”. Hoezo? “Ik zie drie redenen waarom de Griekse crisis de economie van de Verenigde Staten rechtstreeks zou kunnen verstoren”, verklaarde de heer Lockhart tijdens een toespraak in Naples, Florida.

“Ten eerste, als de landen van de Europese Unie gedwongen worden om aan hun begrotingen te sleutelen, kan dat de groei van de eurozone en de Amerikaanse export naar Europa beknotten”, meent de heer Lockhart, die erop wijst dat de 27 landen van de EU de grootste afnemers van Amerikaanse producten zijn.

“Ten tweede, als de crisis een kapitaalstroom van de euro naar de dollar doet ontstaan, is het mogelijk dat de hogere waardering van de dollar ten gevolge daarvan, de competitiviteit van de Amerikaanse export aantast”, voegt hij eraan toe.

“Het derde punt was de mogelijkheid dat de Griekse budgettaire crisis op een totale crisis van de financiële markten zou uitlopen. Zoiets kan zich voordoen in het banksysteem of de beleggers zouden zich volledig van de markt van de overheidsschuld kunnen terugtrekken”, vervolgt hij.

De heer Lockhart was aldus de eerste topman van de FED om openlijk toe te geven dat de financiële toestand van de Griekse staat hem angst inboezemde. Hij had de verdienste duidelijk te zijn, ook nu het *worst case*-scenario vooralsnog kon worden vermeden. ●